

REDOVISNING

Statsbidrag till kommuner som bedriver

verksamhet med personligt ombud

Sänds till stockholm@lansstyrelsen.se
senast den 15 januari 2022

Statsbidrag avseende år 2021

Kontaktuppgifter till den kommun som beviljats statsbidraget

Kommun Skarpnäcks stadsdelsnämnd		
Utdelningsadress Box 5117	Postnummer 121 17	Postort Johanneshov
Kontaktperson Karin Borg	Avdelning/Enhet Individ- och familjestöd	
Nämnd Skarpnäcks stadsdelsnämnd	Telefon (inkl. riktnu- mer) 08-508 000 vx	E-postadress skarpnack@stock- holm.se

Den eller de kommuner, förutom redovisande kommun, som redovisningen omfattar

Kommun/kommuner
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjös
stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd.

1. Personliga ombud

Totalt antal ombudstjänster i kommunen:

Ange antal tjänster med 2 decimaler¹: 5,0

Antal	Antal
-------	-------

¹ Anges med två decimaler. För ett ombud på heltid (40 timmar i veckan) och ett på halvtid (20 timmar i veckan) anges 1,50. För två ombud på heltid och ett på deltid (10 timmar i veckan) anges 2,25

	kvinnor	män
Ange antalet personliga ombud	2	3

Utbildning

	Ja	Nej
Ombuden har erbjudits utbildning.	X	
Om ja, ange vilken/vilka utbildningar.		
Lanseringskonferens för nationellt vård- och insatsprogram för ADHD		
CSA – Kreativt socialt arbete i pandemins tid		
Seminarium om psykisk ohälsa hos barn och unga		
Webbinarium Samordningsförbundet: ”Våld och ohälsa” och ”Stöd och skydd vid våld”		
PO-utbildning nyanställda		
Temadag om återhämtning		
Webbinarium Samordningsförbundet: ”Arbetsförmedlingens uppdrag och arbetssätt”		
Om nej, ange varför.		

Handledning

	Ja	Nej
Ombuden har erbjudits handledning.	X	
Om ja, ange vilken slags handledning.		
Processinriktad handledning i klientärenden		

Om nej, ange varför.

2. Klienter

Ange antal klienter som fått stöd av personligt ombud. Varje person (klient) som har fått stöd av personligt ombud ska redovisas endast en gång per år.

	Kvinnor	Män
Totalt antal klienter	102	54
därav mellan 18 och 29 år	11	11
därav mellan 30 och 49 år	58	26
därav mellan 50 och 64 år	32	17
därav 65 år och över	1	0

Antal nya klienter	46	24
därav mellan 18 och 29 år	5	8
därav mellan 30 och 49 år	21	12
därav mellan 50 och 64 år	19	4
därav 65 år och över	1	0

Antal avslutade klienter	56	28
därav mellan 18 och 29 år	6	3
därav mellan 30 och 49 år	34	13
därav mellan 50 och 64 år	16	12
därav 65 år och över	0	0

Klienter med hemmavarande	Kvinnor	Män
Antal klienter som, helt eller delvis, har hemmavarande barn under 18 år ² vilka är kända för verksamheten.	25	10

3. Kontakt med verksamheten

² Inkluderar även barn till maka/make/reg. partner/sambo som är hemmavarande hos klienten.

Ange orsaken/orsakerna till att nya klienter tar kontakt med verksamheten. Ange antalet orsaker.

Flera orsaker kan anges per person.

Kontaktsorsak	Kvinnor	Män
Ekonomi	20	8
Bostad	6	4
Sysselsättning	7	7
Struktur i vardagen	11	6
Bryta isolering	3	1
Relationsfrågor	1	1
Existentiella frågor	3	4
Stöd i kontakten med myndighet	34	18
Stöd i kontakten med sjukvården	19	10
Annan orsak	0	0
Om annan orsak, ange vilken.		

Tendenser till förändring av orsaker till kontakt

Ser ni några tendenser till förändring vad gäller orsaken till att klienter tar kontakt med personligt ombud under 2021? I så fall, på vilket sätt?

OBS! I år att verksamheten tolkat begreppet ”nya klienter” olika förra året och i år. I år har enbart tagit med de som tagit kontakt under 2021. Förra året räknades samtliga ärenden som varit aktuella under året. Därför kan man inte jämföra siffrorna från 2020 och 2021.

Förra året hade verksamheten ett stort inflöde av personer som tog kontakt med personligt ombud (fots. förkortat PO) för stöd i sin kontakt med Försäkringskassan efter avslag. Den typen av ärende har minskat markant under 2021. Istället har antalet personer som söker PO för att de är sjuka för en planering med Arbetsförmedlingen har ökat. Dessa personer tar kontakt både för att de behöver stöd kring sin ekonomi och i själva kontakten med Arbetsförmedlingen.

PO ser en stor ökning av anhöriga till unga personer, ofta helt utan kontakter, som initierar kontakten med ombuden. Många har en neuropsykiatrisk diagnos där föräldrarna under hela livet funnits som stöd i kontakten med ”systemet”, men av olika anledningar vill att någon annan tar över.

Tendenser till förändring av vilka grupper som tar kontakt

Ser ni några tendenser till förändring vad gäller vilka grupper inom målgruppen som tar kontakt och söker stöd av personligt ombud under 2021? I så fall, på vilket sätt?

Tendensen har varit att majoriteten av de nya klienterna har neuropsykiatrisk problematik (främst autismspektrum) håller i sig sedan föregående år. Det är nästan dubbelt så många kvinnor som män som sökt kontakt i år. PO uppmärksammar att fler klienter med samsjuklighet, det vill säga både psykiatri/neuropsykiatri och somatiska sjukdomar, tar kontakt. PO har flera ärenden där det är kvinnor som haft utmattnings återkommande i livet och som i vuxen ålder fått en autismdiagnos. Som nämnt ovan, så ser PO även en stor ökning av unga personer, ofta helt utan kontakter och med neuropsykiatrisk diagnos, som tar kontakt.

4. Tillgång till personligt ombud

	Ja	Delvis (t.ex. om det är kö i 3 av 12 kommuner)	Nej
Har ni under 2021 haft kö eller väntetid för personer (uppdragsgivare) som söker kontakt med personliga ombud?	X		
Om ja, uppskatta hur lång väntetiden är eller har varit i er kommun under 2021. PO i Söderort hade intagningsstopp från januari till efter påsk. Det innebär att vissa fick vänta upp till drygt tre månader. I det flesta fall stod inte personen utan andra samhällsviktiga kontakter.			

	Ja	Nej
Har ni bedömningsriktlinjer eller prioriteringsordning (vid kö till PO) för tillgång till personligt ombud.	X	
<i>Om ja, rangordna prioriteringsordningen i er kommun</i> Klienter med hemmavarande barn och vräkningsärenden (PO har ingen inbördes rangordning) är prioriterade.		
Om nej, ange varför.		

5. Organisation, ledning och samverkan

Ange vem som är utförare av verksamheten med personligt ombud i er kommun

	Ja	Nej
Kommun	X	
Förening		
Stiftelse		

Aktiebolag		
Annan utförare		
Om annan utförare än kommunen, ange organisationens namn		

Ange vilka myndigheter som ingår i ledningsgruppen

	Ja	Nej
Kommun/kommuner	X	
Arbetsförmedlingen	X	
Försäkringskassan	X	
Landstingets primärvård	X	
Landstingets psykiatri	X	

Ange vilka organisationer som ingår i ledningsgruppen

	Ja	Nej	Om ja, ange vilken/vilka:
Patientorganisationer	X		RSMH
Brukarorganisationer	X		RSMH, Attention, Autism & Asperger föreningen
Anhörigorganisationer	X		IFC/CS
Annan organisation			

Om ledningsgruppen inte har någon representant från kommunen, landstingets primärvård och psykiatri, Arbetsförmedlingen eller Försäkringskassan, ange varför.

Ange hur kommunen har arbetat för att få representanter från nedanstående huvudmän att delta i ledningsgruppen?

6. Tillgång till samhällsservice

	Ja	Nej
Rutiner har upprättats för hur uppmärksammade brister ska hanteras i verksamheten.	X	

Sammanfatta uppmärksammade brister i fråga om den enskildes möjligheter att få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service.

Kommun

Försörjningsstöd: Tillgängligheten brister som innebär att handläggare är svåra att få kontakt med för klienter, men PO märker att det är lättare att få kontakt när man ringer från ett "jobbnummer". Ansökningsprocessen är tidskrävande och omfattande och det krävs stöd (PO, boendestöd etc.) för att klara av den. Det bör vara kommunens ansvar att bistå med stöd i ansökan om försörjningsstöd. Personer kommer till PO och har antingen själva försökt att ansöka om försörjningsstöd och gett upp, eller inte velat försöka över huvud taget, och står utan inkomst. Det tas inte tillräcklig hänsyn till målgruppens funktionsnedsättningar i kontakten med försörjningsstöd. Kraven kan dessutom skilja sig åt månad till månad, särskilt om man byter handläggare, vilket medför oro för målgruppen. PO uppmärksammar att i ärenden där man har försörjningsstöd så går klientens hela energi åt till ansökan varje månad.

Socialpsykiatri/funktionsnedsättning: Flera av de som tar kontakt med PO har redan insatsen boendestöd. Ombuden har uppmärksammat att det är en ojämn kompetens hos boendestödet, låg flexibilitet. Den beviljade tiden räcker inte till vilket gör att insatsen utan att det finns ett behov av personligt ombud i kontakt med myndigheter och vården. Stadsdelarna går snarare mot att dra ner på boendestödtiden än att öka den, vilket gör det svårt för PO att avsluta ett ärende.

PO har uppmärksammat en bristfällig kommunikering till klienten både vid avslag och vid bifall. Många har aldrig läst sina utredningar eller förstår inte sina beslut. Ombuden har haft ärenden där man fått muntliga besked om att man inte kan få en insats, vilket gör att det aldrig blir någon utredning och beslut, och klienten inte kan överklaga. Överlag så brister det i intern samordning, det är ingen som "äger" ärendet.

Personer med högfungerande autism bedöms ofta som mer högfungerande än vad de är. Till exempel har PO ärenden där man fått avslag på boendestöd trots att man är på väg att bli vräkt.

Hälso- och sjukvård inkl. psykiatri

Det är brist på och hög omsättning av läkare på flera mottagningar. Det saknas i hög grad specialisläkare. Det är svårt att komma i direktkontakt med rätt person både inom psykiatri samt hos primärvården. Det saknas samordning och kommunikation när man har kontakt med flera vårdgivare. Det hamnar ofta på klienten att sköta samordningen. Allt detta blir särskilt svårt för personer med högfungerande autism där förändringar och oförutsägbarhet innebär ökad stress och försämrat mående.

Kuratorer inom vården hänvisar till personligt ombud i stor utsträckning vilket ofta blir en omväg för klienten som behöver psykosociala stödinsatser från socialtjänsten. Personer som nyligen fått en autismdiagnos står i lång kö för ett första diagnossamtal på habiliteringen och söker därför personligt ombud för information och vägledning.

När klienter bedöms vara färdigbehandlade inom psykiatrin så hänvisas de till första linjens psykiatri (vårdcentral), där ombuden upplevelse är att det saknas kompetens om SIP och att de underlag som skrivs (till exempel för boendestöd, färdtjänst, sjukersättning etc) underkänns av mottagaren.

Arbetsförmedlingen

Det tar lång tid för personer som kommer i kontakt med Arbetsförmedlingen att få en så kallad kodning, och därigenom anpassade insatser. I väntan på kodning behandlas man som en ordinarie arbetssökande med omfattande krav. Detta blir särskilt problematiskt när man kommer direkt från Försäkringskassan och kan leda till förlorad SGI. Lång väntan på kodning och insatser innebär dessutom ofta en osäker ekonomisk situation.

Det finns något som heter omställningsmöte tillsammans med Arbetsförmedlingen vid avslag från Försäkringskassan, men ombuden uppfattning är att det inte används i någon större utsträckning. En anledning kan vara att erbjudandet kommer vid fel tillfälle; innan beslut är fattat och att personen inte är inställd på att se sig själv som arbetssökande. De som PO möter är sjukskrivna, men Försäkringskassan har gjort en annan bedömning, vilket gör att man ofta tackar nej till omställningsmöte med Arbetsförmedlingen.

Det är svårt att få tag på rätt person och det saknas kontinuitet i och med att det saknas personlig handläggare. Upplevelsen är att tidigare dokumentation inte följer med i ärendet och att man gång på gång får börja om. Målgruppen kräver en hög professionell närvaro och samsyn för att komma vidare i sina planeringar.

PO träffar många som har långa insatser i form av SIUS konsulent (särskild stödperson) på men där behovet av stöd är större/annorlunda än vad insatsen verkar kunna tillgodose. Det kan till exempel vara att klienterna själva måste hitta arbetsplatserna, att SIUS inte kan hjälpa till med att få de anpassningar som behövs eller att det saknas arbetsplatser att länka till.

Försäkringskassan

PO har uppmärksammat långa handläggningstider som tillsammans med Förvaltningsrättens handläggningstider blir en väldigt lång väntan på slutliga beslut. Under tiden efter avslag så måste man ha en planering med Arbetsförmedlingen för att skydda sin SGI. I den ena kontakten måste du hävda att du är sjuk, i den andra måste du vara fullt arbetsför. Konsekvensen blir att målgruppen hamnar mellan två olika system som ställer helt olika krav och saknar kunskap om varandra. Personer söker hjälp av PO för att kunna förstå systemet och fördelningen mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Processerna är långa, krävande och inte alltid logiska och klientgruppen klarar inte det på egen hand.

PO har uppmärksammat att brister informationen om de olika ersättningarna hos Försäkringskassan och samordning mellan dessa, till exempel sjukpenning och sjukersättning.

Samverkan/samordning mellan vård, socialtjänst och myndigheter

PO ser att det är fortsatt svårt att få till samverkan och gemensamma planeringar mellan vård, socialtjänst och övriga myndigheter.

När det görs en samordnad individuell planering (SIP) upplevs ofta att syftet med mötet är att de professionella har behov av att ses för att förtydliga sina egna ansvarsområden, snarare än att det blir ett lösningsfokuserat möte för den enskilde. Om personen själv vill initiera en SIP, kan man istället hamna i en ansvarsdiskussion kring vem som ska kalla till och hålla i mötet. Det kan ta ett år innan mötet blir av. Det läggs också ofta på klienten att en uppföljning kommer till stånd.

Digitalisering

Den digitala utvecklingen fortsätter att gå framåt, påskyndad av rådande pandemi. PO ser många fördelar med att man kan göra flera av sina ärenden snabbare och smidigare än tidigare, och många av de vi möter uppskattar det och visar hög skicklighet. Däremot träffar PO flera klienter utan till exempel bank-ID och smartphone (det kan bero på till exempel paranoia, att man inte har råd, inte litat på sig själv under mani etc.). Gapet blir större mellan de som inte är "digitala" och resten av samhället. PO har uppmärksammat att många i målgruppen allt mer hamnar i digitalt utanförskap ju mer digitaliseringen ökar.

Allmänt

Rent allmänt vill PO framföra att de system som är satta att hjälpa sjuka/funktionsnedsatta människor blir mer och mer specialiserade och komplicerade år för år. Det är målgruppen klienter som kräver insatser från flera håll blir extra utsatta. Uppdraget som personligt ombud blir allt mer svårarbetat och omfattande.

Ge exempel på åtgärder som har vidtagits för att komma tillrätta med de brister som har identifierats under året.

PO har framfört brister till ledningsgrupp för Stockholms stads ombud samt till de chefer som ansvarar lokalt för Personligt ombud i Söderort. Alla PO-områden i Stockholms årsredovisningar sammanställs också i en rapport som delges socialnämnden. PO deltar regelbundet på introduktion för nyanställda biståndsbedömare för socialpsykiatri i staden. I samband med informationsmöten av olika slag framför ombuden alltid relevanta systembrister och goda exempel till professionella som man träffar.

PO har deltagit på dialogmöten rörande förbättringar av försörjningsstöd i en av verksamhetens stadsdelar.

7. Ekonomi

Beviljat statsbidrag

Beviljat statsbidrag, kr	Årsanställningar, ange antal ombudstjänster i kommunen. Anges med två decimaler, t.ex. två halvtider = 1,00 5,0
2 022 650 kronor	

Förbrukat statsbidrag

Förbrukat statsbidrag, kr	Årsanställningar på heltid/deltid exkl. tjänstledighet Anges med två decimaler, t.ex. två halvtider = 1,00 5,0
2 022 650 kr	

Om verksamheten har haft färre årsanställningar på heltid eller deltid än vad som beviljats, ange varför.

8. Coronapandemin

Har Coronapandemin påverkat er verksamhet med personliga ombud under 2021?

☒	Ja
☐	Delvis
☐	Nej
☐	Kan inte bedöma

Om ja, eller delvis ange på vilket sätt Coronapandemin har påverkat er verksamhet med personliga ombud?

X	Verksamheten för personligt ombud har fått flera klienter som söker stöd och hjälp
	Verksamheten för personliga ombud har tillhandahållit ett ökat utbud av stödinsatser till klienterna
	Verksamheten för personliga ombud har tillhandahållit ett minskat utbud av stödinsatser till klienterna
X	Verksamheten för personliga ombud har ställt om och ändrat sina arbetssätt med klienterna genom t.ex. fler telefonkontakter
	Vi har inte kunna erbjuda planerade utbildningar till personliga ombud
	Vi har inte kunna erbjuda handledning till personliga ombud
	Annan förändring, ange vad:

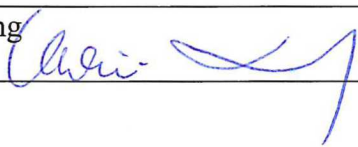
Kommentera gärna ert svar:

PO har noterat att det är många som sökt stöd från ett ombud under hela året, sedan har inte alla tilldelats ett ombud eftersom de inte bedömts tillhöra målgruppen. Detta beror på att andra verksamheter som riktar sig till närliggande målgrupper varit mer otillgängliga under pandemin.

9. Övrigt

Synpunkter och övriga reflektioner på verksamheten

10. Underskrift av behörig företrädare för kommunen

Datum 2022-01-07	
Namnsteckning 	Namnförtydligande Karin Borg
Titel Enhetschef	Tjänsteställe Skarpnäcks sdf, Individ- och familje-omsorg
Telefon (inkl. riktnummer) 08-508 15 418	E-postadress Karin Borg
Detta dokument har beslutats digitalt och saknar därmed underskrift	

